

تغییرهای پیشنهادی در آیین اخلاقی

دیدگاه مؤسسه‌های حسابرسی کوچک و متوسط

ترجمه: سمیرا نصیری

J. Yong, R. Erskine

کمیته مؤسسه‌های حسابرسی کوچک و متوسط، به تازگی به ۳ پیش‌نویس پیشنهادی هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران، در مورد تغییرهای پیشنهادی به آیین اصول اخلاقی برای حسابداران حرفه‌ای^۱ و مطالب کاربردی، در مورد توسعه بخش سی (C) از آیین اخلاقی موجود به حسابداران حرفه‌ای شاغل در حرفه^۲، و تجدیدنظر بعدی در تدابیر ایمن‌ساز^۳، و بهبود ساختار آیین اخلاقی، پاسخ داده است.

افزودن بخش سی برای حسابداران شاغل در حرفه

هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران، معتقد است که امکان دارد حسابداران شاغل در

مشارکت در تدوین و پذیرش استانداردهای بین‌المللی، عناصر اصلی راهبرد فدراسیون بین‌المللی حسابداران^۱ برای مؤسسه‌های حسابرسی کوچک و متوسط^۲ و بنابراین برای برنامه کاری سالانه کمیته مؤسسه‌های حسابرسی کوچک و متوسط (SMPC) در فدراسیون بین‌المللی حسابداران است. فدراسیون بین‌المللی حسابداران و کمیته، برای کمک جهت اطمینان از ثبات، مربوط بودن و تناسب داشتن^۳ استانداردهای مؤسسه‌های حسابرسی کوچک و متوسط، و صاحبکاران این مؤسسه‌ها، منابع درخور توجهی را برای تهیه گزارش‌های منظم و به موقع به هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابرسی و اطمینان‌بخشی^۴ و هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران^۵، اختصاص داده است.

برای بیان چگونگی شناسایی، ارزیابی و پرداختن به تهدیدهای مربوط به رعایت اصول اساسی، ادامه داده است. چارچوب مفهومی ارتقایافته:

الف- به صراحت بیان می‌کند که حسابدار حرفه‌ای ملزم است به تهدیدهای مربوط به رعایت اصول اساسی، به وسیله حذف یا کاهش آنها به سطح مورد پذیرش، بپردازد.

ب- تدابیر ایمن‌ساز در آیین اخلاقی موجود را شفاف می‌سازد و دیگر مواردی را که هیئت به عنوان نامناسب یا نامؤثر تعیین کرده بود، کنار می‌گذارد.

ج- برخی الزامهای جدید برای کمک به حسابداران حرفه‌ای در ارزیابی و پرداختن به تهدیدها را منظور می‌کند؛ به ویژه، در ارزیابی تهدیدها، حسابداران حرفه‌ای ملزمند به اطلاعات جدید یا تغییر در حقایق و شرایط، توجه کنند.

پیشنهادهای اساسی کمیته مؤسسه‌های حسابرسی کوچک و متوسط، شامل موارد زیر است:

- پیش‌نویس پیشنهادی شامل الزامهای زیادی است که به صورت شفافتر بیان شده‌اند؛ همچنین، نمونه‌هایی وجود دارد که در آنها تجدیدنظر پیشنهاد شده به معنای آن است که برخی بخشها اغلب طولانی‌تر شده و با تکرار نشان داده شده‌اند.

- مفهوم استقلال به عنوان عامل مؤثر در تحقق واقعگرایی، برخلاف آن که خود یک پایان باشد، از دیدگاه حسابرسی یا رسیدگی اجمالی بنگاه‌های کوچک و متوسط، ممکن بود مورد توجه بیشتری قرار گیرد. شرایط، و در نتیجه آن، دیدگاه بنگاه‌های کوچک و متوسط بی‌شماری درباره منافع همگانی، ممکن است به طور درخور توجهی متفاوت باشد. آنچه موجب ایجاد استقلال در مقیاس مناسب و به ویژه استقلال باطنی می‌شود نیز از یک قرارداد به قرارداد دیگر، متفاوت خواهد بود.

- هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران باید در قالب واژه‌های حرفه‌ای، روشن سازد که قصد از الزامهای آر ۸/۶۰۰ (R600/8) برای حساب‌رسان در «به دست آوردن اطمینان» چیست. مطالبی که ویژگیهای

حرفه خود را در موقعیتهای مشکل‌ساز اخلاقی ببینند که در برگیرنده صاحبکاران نیست؛ بنابراین، با همان مشکلات و معضله‌های اخلاقی حسابداران حرفه‌ای در کسب و کار^۹ روبه‌رو شوند. از اینرو، هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران، به دنبال شفافیت شریطی است که در بخش سی فعلی نیز باید برای خدمات حرفه‌ای به کار رود.

کمیته مؤسسه‌های حسابرسی کوچک و متوسط به طور کلی از هدفهای هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران و رویکرد کل‌نگر^{۱۰} برای توضیح در مورد این که الزامها و مطالب کاربردی برای خدمات حرفه‌ای نیز به کار می‌رود، پشتیبانی می‌کند. هدفهای اصلی در پاسخ به نظرخواهی، شامل موارد زیر است:

- نگرانی در این مورد که حسابداران شاغل در حرفه ممکن است کماکان فکر کنند که بخش سی از آیین اخلاقی برای آنها کاربردی ندارد؛ افزون بر آن، این که رویکرد پیشنهادی، در دسری بی‌سبب بر گردن حسابداران شاغل در حرفه قرار نمی‌دهد، بحث دقیقی نیست. هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران باید کارزاری آگاهی‌دهنده در نظر بگیرد و پیامهای اطلاع‌بخشی برای آگاه‌ساختن تمامی حسابداران حرفه‌ای، تهیه کند.

- الزامهای پیشنهادی در بندهای آر ۴/۱۲۰ (R120/4) و آر ۵/۳۰۰ (R300/5) باید روشن سازد که اهمیت و احتمال تکرار وقوع، ممکن است در تعیین این موضوع نقش داشته باشد که آیا تهدید برای یک حسابدار منفرد در رعایت اصول اساسی در خدمات حرفه‌ای، از سطح مورد پذیرش فراتر رفته است؟ استفاده از نمونه‌های بیشتر در این رابطه، مفید خواهد بود.

تدابیر ایمن‌ساز

مرحله ۲ پیش‌نویس پیشنهادی که مربوط به تدابیر ایمن‌ساز است، کار مرحله اول را با هدف ارتقای چارچوب مفهومی مستحکم‌تر، با الزامهای صریح‌تر و مطالب کاربردی‌تری

شخصی (مهارت، دانش و تجربه) فرد تعیین شده را در جزئیات بیان می‌کند، ممکن است با مطالب کاربردی جایگزین شود.

• نگرانیهای اساسی درباره پیش‌نویس پیشنهادی وجود دارد که تدابیر مربوط به خدمات استخدامی در آیین اخلاقی که در حال حاضر در مورد واحدهای با منافع عام کاربرد دارد، به همه خدمات حسابرسی تعمیم داده شود. اگر حسابرس در فرایند خدمات استخدامی (برای مثال، انتخاب نامزدهای مختلف استخدام) دخالت دارد ولی نه در تصمیم‌گیری به‌جای مدیریت، تهدید به آن بزرگی که پیش‌نویس پیشنهادی هیئت نشان می‌دهد، نیست.

ساختار

سومین پیش‌نویس پیشنهادی در مورد ساختار جدید آیین اخلاقی تجدیدنظر شده است و به‌طور اساسی شامل تجدیدساختار متن باقیمانده آیین اخلاقی موجود است که در مرحله ۱ پیشین نیست. پیش‌نویس پیشنهادی، موارد زیر را دربر می‌گیرد:

• بیشتر شدن ارجحیت الزام رعایت اصول اساسی و کاربرد چارچوب مفهومی؛

• افزایش شفافیت مسئولیت-امکان پذیر ساختن تعریف مسئولیتهای مؤسسه، به‌صورتی روشن‌تر و هرچاکه مربوط باشد، به‌همراه سیاستها و روشهای مؤسسه و مسئولیتهای حسابدار حرفه‌ای؛ و

• افزایش شفافیت در نوشتار- جمله‌های ساده‌تر و کوتاه‌تر، ساده‌سازی ساختارهای دستورزبانی پیچیده، استفاده بیشتر از جمله‌های معلوم و نیز پرهیز از واژه‌های قانونی و قدیمی.

• اظهارنظرهای اساسی کمیته مؤسسه‌های حسابرسی کوچک و متوسط شامل موارد زیر است:

• ادامه پشتیبانی از رویکرد هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران و جهت‌گیری کلی پروژه،

• آیین اخلاقی باید همیشه دست‌یافتن به رفتار اخلاقی از طریق کاربرد اصول را نسبت به ضوابط به‌طور مطلق تجویزی،

ارجحیت دهد. این نگرش برای آیین اخلاقی جهانی، کمک می‌کند که درجه انطباق گسترده‌تر شود؛ چون اجازه می‌دهد که آیین اخلاقی در ارتباط با الزامهای ملی مختلفی کار کند.

• عرصه‌های زیادی وجود دارد که نیازمند توجه بیشتر هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران است؛ برای نمونه، شفاف‌سازی گروه مسئول، عطفهای مکرر به الزامهای کلی، تناقضهای نوشتاری و تعریف الزامها و مطالب کاربردی.

• نگرانی از این‌که تاریخ مؤثر پیشنهادی، زمان کافی را جهت بررسی آیین اخلاقی جدید برای مؤسسه‌های حسابرسی کوچک و متوسط، برای فهم پیامدها و تنظیم تغییرهای سیاستها در سطح مؤسسه و همچنین تأثیر بر رفتار کارکنان، فراهم نمی‌سازد. افزون‌براین، چالشهای اساسی برای مترجمان سازمانهای عضو فدراسیون بین‌المللی حسابداران وجود دارد. هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران باید به‌جای ۱۸ ماه پیشنهاد شده چارچوب زمانی حداقل ۲۴ ماه برای تاریخ مؤثر بعد از تصویب، در نظر بگیرد.

پانوشتها:

- 1- International Federation of Accountants (IFAC)
- 2- Small and Medium-Sized Practices (SMPs)
- 3- Proportionality
- 4- International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB)
- 5- International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA)
- 6- Code of Ethics
- 7- Professional Accountants in Public Practice (PAPPs)
- 8- Safeguards
- 9- Professional Accountants in Business (PAIB)
- 10- Holistic Approach

منبع:

Yong J., R. Erskine, **An SMP Perspective on Proposed Changes to the IESBA Code of Ethics**, www.ifac.org, 2017